

GROENE INITIATIEVEN BIJEEENKOMST

11 maart 2021

PARTIGAN – PARTICIPATIE IN HET
GROEN IN ARNHEM EN NIJMEGEN

Informeel uitwisselen
Onderzoeksresultaten
Volgende stappen

AANWEZIGEN

Elly Janssen, Van Tuin Tot Bord

Jorine de Bruin, De Broederij

Paul Menting, Hof van Heden

Pieter Poels en Eva Schipper, Huis van Compassie

Jolanda van Looij, BuurtGroenBedrijf

Sanne Blok, Netwerk Groen Arnhem

Gytha van der Veer, Stadslandbouw Mooieweg

Joke Feenstra, Arbres

Syne Fonk, Ecovrede

Wieke Bonthuis, Jong Leren Eten

Jan Janse, Staatsbosbeheer

Ton Verhoeven, Gemeente Nijmegen

Hans van Ammers, Gemeente Arnhem

Astrid van den Broek, ZonMw

Elisabeth Hense, Radboud Universiteit Nijmegen

Jan Hassink, Wageningen Plant Sciences

Sjerp de Vries, Wageningen Environmental Sciences

Lenneke Vaandrager, Sanne Bom en Marthe Derkzen, Wageningen Universiteit Health & Society

DE BIJEEENKOMST

Op donderdag 11 maart 2021 kwamen de groene initiatieven uit het PARTIGAN project bijeen om samen uit te wisselen over het afgelopen jaar. Hoe is het voor iedereen geweest? Wat is er ondanks en dankzij corona gebeurd in de tuinen en aan activiteiten? Welke vragen leven er? We bespraken ook de eerste resultaten van het PARTIGAN onderzoek en keken vooruit naar het komende jaar.

Om af te trappen met een positieve noot vroeg Lenneke aan iedereen: Wat zijn volgens jullie de positieve kanten van corona? Reacties waren:

- Nieuwe aandacht voor natuur en lokaal voedsel
- Meer mensen zoeken de tuin op
- Het bleek een kans: Opeens moesten meer mensen taken krijgen zoals coördinatie
- Nieuwe samenwerkingen

Vervolgens hebben we twee door de initiatieven ingebrachte thema's besproken en waren er twee presentaties over het onderzoek.

INFORMEEL UITWISSELEN I

Thema 1

Bereiken van doelgroepen tijdens corona

Dit is voor alle initiatieven een belangrijk thema. Zoals Elly van Van Tuin Tot Bord aangeeft: bij ons draait het om ontmoeting en juist dat lukt nu niet, met name bij het samen koken en eten. Wij missen bepaalde deelnemers, waaronder veel kwetsbare ouderen. De vraag kwam op of we mensen digitaal samen kunnen brengen. Volgens Pieter van het Huis van Compassie kunnen vrijwilligers elkaar goed ondersteunen bij het online ontmoeten, zij hebben hiervoor een werkgroep opgericht. Ook is Huis van Compassie belcirkels gestart zodat ze er zeker van zijn dat mensen elkaar vinden in deze tijd.

~ Een mooi voorbeeld ~

Geitenkamp, Arnhem: Stichting Stevig doet een wekelijks rondje langs de deuren, waarbij de deur iedere week een stukje verder opengaat. Zij hebben ook tablets gesubsidieerd gekregen van een fonds om het online ontmoeten met ouderen te oefenen.

INFORMEEL UITWISSELEN II

Thema 2

Financiering van laagdrempelige groene sociale projecten

Hoe kun je mensen die zorg behoeven betrekken bij de moestuin? Dat is een vraag die meerdere initiatiefnemers hebben. Zij hebben door de jaren heen ervaring opgedaan, maar vaak zelf geen agogische achtergrond. Het Huis van Compassie bijvoorbeeld, zou graag samenwerken met zorginstellingen die begeleiding bieden, en dus niet de deelnemer alleen komen 'afleveren'. Hoe kunnen we zulke samenwerkingen realiseren, en zijn daar budgetten voor?

~ Een mooi voorbeeld ~

Nijmegen: Arbres werkt samen met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om hen op te leiden tot voedselboswachter.

Spijkerkwartier, Arnhem: Het BuurtGroenBedrijf werkt nu samen met 't Broek Omhoog, een sociale wijkonderneming die dagbesteding en activerend werk biedt, en veel werkt met statushouders. Zij kunnen elkaar versterken. 't Broek Omhoog heeft de expertise om mensen te begeleiden en het BuurtGroenBedrijf heeft veel kennis over het samen aanleggen van groen.

ONDERZOEKS- RESULTATEN I

Presentatie 1

Het Goede Leven (Elisabeth Hense)

De onderzoeksresultaten gaan we verwerken in een publicatie. Dit willen we koppelen aan het thema ‘Het Goede Leven’. Denk aan: je gelukkig voelen, je fantasie gebruiken, je laten raken, verbondenheid koesteren met medemens en natuur, gezond kunnen leven, gezond voedsel ter beschikking hebben, en veilige plekken om elkaar te ontmoeten, samen recreëren, solidariteit en vriendelijkheid ervaren. Elisabeth van de Radboud Universiteit vertelde hoe Het Goede Leven terug te zien is in de werken van Martha Nussbaum, Hartmut Rosa en Harold Welzer.

“Een plek om het leven te vieren.”

– Dirk Jan, de Vlindertuin

MAAR, HOE ZIET HET GOEDE LEVEN ER EIGENLIJK UIT BIJ DE GROENE INITIATIEVEN IN PARTIGAN?

Nou, daar hebben we wel antwoord op! De verzameling post-its op het digitale prikbord laat zien dat Het Goede Leven volop in de praktijk wordt gebracht in Arnhem en Nijmegen. Verbinding met buurtgenoten, bewegen, vrij zijn van zorgen, zich gehoord voelen en dankbaarheid ervaren, geaccepteerd worden, iets aan je omgeving toevoegen... de lijst is lang:

ONDERZOEKS- RESULTATEN II

Presentatie 2

Onderzoeksresultaten tot nu toe (Marthe Derkzen)

We hebben tussen april en november 2020 kennismakingsgesprekken, interviews en vragenlijsten uitgevoerd met zowel de groene initiatiefnemers als de deelnemers om de ambities, aanpak, activiteiten, uitdagingen en effecten in kaart te brengen.

Laten we beginnen met de initiatiefnemers. Uit hun interviews komt naar voren dat zij echt iets willen toevoegen aan de wijk en dat ontmoeting vaak centraal staat. Dat betekent niet dat de initiatieven allemaal hetzelfde zijn, ze blijken juist zeer gevarieerd in hun aanpak. Waar de één groente kweken voor de Voedselbank vooropstelt, combineert de ander de tuin met een kookclub, en weer een ander biedt ook een yogales of repair café. Zo vullen de initiatieven elkaar mooi aan.

De uitdagingen waar de initiatiefnemers tegenaan lopen zijn o.a.:

- Structurele financiering
- Betrekken van bepaalde doelgroepen bijv. mensen met migratieachtergrond , jongeren
- Verantwoordelijkheden i.c.m. werken met vrijwilligers
- Wat zouden we nog meer kunnen doen? Bijv. koken
- De betekenis, waarde van het initiatief in beeld brengen

Dat laatste, de betekenis en opbrengsten van het initiatief in beeld brengen, is wat we met PARTIGAN proberen te doen. Hiervoor hebben we 16 interviews en >100 vragenlijsten afgenomen met deelnemers bij de initiatieven. Tijdens het veldwerk merkten we dat mensen graag over de betekenis van het initiatief willen praten en helpen met het onderzoek.

Hoe ziet de groep deelnemers eruit?

- 70% is vrouw
- Gemiddeld 51 jaar oud
- Woont gemiddeld 15 jaar in de buurt
- 50% woont alleen en 88% is geboren in NL
- 1/3 is met pensioen, 1/3 uitkering, 20% werkenden
- 87% doet vrijwilligerswerk
- Noodzakelijke uitgave van €1000 lukt 30% niet of soms

Heeft de moestuin toch meer aantrekkingskracht op de hoger opgeleide?

Gezien de wijken waarin de initiatieven liggen, zijn deelnemers gemiddeld relatief hoogopgeleid. Dit beeld herkennen niet alle initiatiefnemers in de mensen die zij op locatie zien, o.a. bij De Broederij komt een zeer gemengde groep. Dit roept de vraag op of we met de vragenlijst wel alle deelnemers bereiken, of slechts een selectieve groep. Hiervoor moet de data uit de vragenlijst eerst verder geanalyseerd worden, bijvoorbeeld om te zien of er bij bepaalde initiatieven meer hoogopgeleiden zijn dan bij andere. Bij Van Tuin Tot Bord zit er bijvoorbeeld een verschil in de moestuinclub en de kookclub, waarbij de eerste vrij hoogopgeleid is en de tweede meer gemengd van samenstelling is. Dit wordt herkend door andere initiatiefnemers. Bij het BuurtGroenBedrijf merken ze dat de groep gemengder wordt naarmate ze meer op straat bezig zijn en acties doen in gebieden waar mensen minder mondig zijn. En: er energie insteken is essentieel.

Opbrengsten: wat betekent het initiatief?

- 75% doet door initiatief meer mee aan de samenleving
- 89% heeft meer contact met anderen
- 74% komt meer onder de mensen

- 38% heeft minder stress

- 63% helpt het om gezonder te leven
- 38% is gezonder gaan eten
- 40% beweegt meer
- 43% voelt zich fitter
- 55% komt meer buiten
- 41% leert over gezonde voeding

- 43% leert beter om te gaan met anderen
- 40% leert zichzelf beter te begrijpen
- 25% leert beter omgaan met tegenslagen

- 46% ontwikkelt arbeidsvaardigheden

- 64% heeft het gevoel dat het initiatief ook een beetje van haar/hem is

Bekijk [hier](#) de powerpoint presentatie over de onderzoeksresultaten

VOLGENDE STAPPEN

Hoe gaan we verder? In het projectplan staan o.a. het leernetwerk doorontwikkelen, samenwerken met welzijnswerkers, en interactie met de gemeente faciliteren. Andere opties zijn een tweede meting a.d.h.v. de vragenlijst uitvoeren, aanvullende interviews doen, of een creatieve methode zoals Photovoice inzetten. Ook kunnen we wat budget gebruiken om een portrettenreeks van de groene initiatieven te maken via korte filmpjes waarin we de tuin laten zien en bijv. een aantal deelnemers vragen wat de tuin voor hen betekent.

In het kader van het leernetwerk is het idee in een volgende bijeenkomst in kleine groepjes door te praten over een aantal thema's. Er is al een datumvoorstel: 10 juni 2021.

Wil je meer weten?

Bel of mail Marthe Derkzen:
marthe.derkzen@wur.nl
0317 488 40

En bekijk de [PARTIGAN website](#)